

oud nieuws

Uitgegeven door de historische vereniging van Krimpen aan de Lek 'Crempene'

Nr.41. juli 2025

Geachte leden,

Wat prachtig om u weer een Oud Nieuws te kunnen presenteren van onze 25 jaar oude vereniging.

Hierin worden de herinneringen van oud-bestuursleden verwoord. Hoe mooi is dat!

De energie en tijd die zij in onze vereniging gestoken hebben, is van onschatbare waarde.

De geschiedenis van ons dorp staat nu beschreven en gaat voort. U kunt ons daarbij helpen door historische feiten door te geven, zodat wij hier (gezamenlijk) aandacht aan kunnen schenken.

Om de vereniging actief te houden is het wel van belang dat een ieder tijdig de contributie betaalt. Helaas is een flink deel van de contributie nog niet ontvangen, Dus bij vragen we uw attentie om dit over te maken indien nog niet gedaan.

Dank voor al het werk van oud-bestuursleden en interviewers. Veel leesplezier gewenst.

Roland Baas, voorzitter.

Inleiding

In het kader van het 25-jarig jubileum van onze vereniging hebben we in de afgelopen maanden voor deze uitgave van Oud Nieuws de oud-bestuursleden Janny Rook-Boogaardt, Riet Visser-Bouter, Henk Klip en Hans Dekker geïnterviewd over hun tijd als bestuurslid. We hebben ze o.a. gevraagd naar hun motivatie om de vereniging op te richten en bestuurslid te worden, waar ze trots op zijn wat de vereniging heeft bereikt, welke feiten over de historie van ons dorp dankzij de vereniging bekend zijn geworden, waar ze destijds mee bezig waren, anekdotes en hun visie op de toekomst van onze vereniging.

Wij bedanken Henk, Riet, Janny en Hans hartelijk voor hun medewerking aan de interviews.

Elsa Moerkerken-Dekker, archivaris en Henk Hofwegen, secretaris.

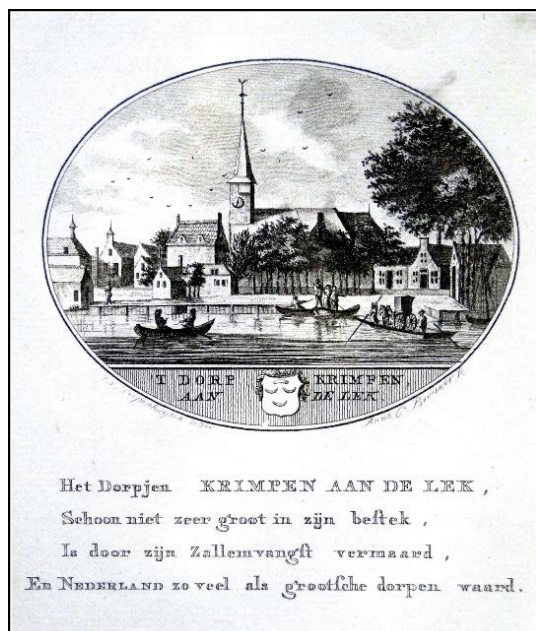
Henk Klip, bestuurslid en beheer fotoarchief (2000-2018) vertelt:

Toen Hans, Janny en Riet wilden beginnen met het oprichten van een historische vereniging, heb ik me snel bij hen aangesloten en hebben we officieel de vereniging opgericht. Omdat ik geboren en getogen ben in Krimpen aan de Lek weet ik van alles over het dorp en ik ben van een leeftijd dat ik van het vooroorlogse

(Tweede Wereldoorlog, red.) ook nog heel veel afweet.

Ik ben vanaf het begin in 2000 tot 2018 bestuurslid geweest. En nu ben ik verreweg het oudste lid (sinds 2018 lid van verdienste, red.).

Mijn vrouw vond het prachtig dat ik bestuurslid werd. We hebben zelfs samen nog een cursus Oud-Nederlands gedaan. Ik heb het boekje van de geschiedschrijver Lieve van Ollefen (De Nederlandsche stad- en dorpbeschrijver (1749-1816, red.) in

bezit, die schreef ‘*Volgens velen is Krimpen aan de Lek het aangenaamste dorp in Zuid-Holland.*’. Hier ben ik het helemaal mee eens. Ik heb het boekje nog altijd onder handbereik staan.

Sommige mensen zeggen weleens dat ze het dorp minder leuk vinden dan vroeger, maar zoals het nu is met De Markt en de nieuwbouw dan denk ik altijd aan Ron van de Haterd, die het in gang heeft gezet. Hij zou het eens moeten hebben kunnen zien zoals het nu geworden is! (Ron van de Haterd was van 1998 tot aan zijn overlijden in 2012 wethouder, red.)

Vroeger zaten alle winkels langs de dijk en nu allemaal bij elkaar op De Markt. Ik vind het geweldig dit zo te beleven. De afgelopen kerst was er een braderie met lampjes in de bomen en de winkelpanden verlicht. Mijn kleindochter kwam ook nog langs met de achterkleinkinderen en die kleintjes vonden het ook prachtig. We zijn daarna allemaal nog naar het cultuurhuis gegaan waar je heel gezellig zit.

Het cultuurhuis ging helaas failliet. Maar het is aardig geregeld dat het voorlopig wel open blijft. Ik moet er niet aan denken dat het weg zou gaan. Het is een prachtige plek met De Markt erbij. Het is ideaal! Je kunt er ook van alles organiseren op het plein.

Ik ben als bestuurslid bezig geweest met de opzet van het fotoarchief en het schrijven van een aantal blauwe boekjes. Lachend: ‘Ik heb mezelf wel onsterfelijk gemaakt!’ Vooral de uitgaven over Krimpen aan de Lek in de Tweede Wereldoorlog. Daar blijft nog jaren vraag naar. En dat we in 2005 de mensen uit Rhenen ontvangen hebben in het kader van een reünie met de voormalige evacués uit Rhenen. Dat was ook geweldig! Wij hebben destijds in 1940 ook evacués uit Rhenen bij ons in huis gehad. Ik heb zo’n beetje alle blauwe boekjes in elkaar gezet. Ook heb ik de handgeschreven manuscripten van Hans Dekker uitgewerkt en van foto’s voorzien. Waarbij tekst en foto’s apart moesten worden aangeleverd.

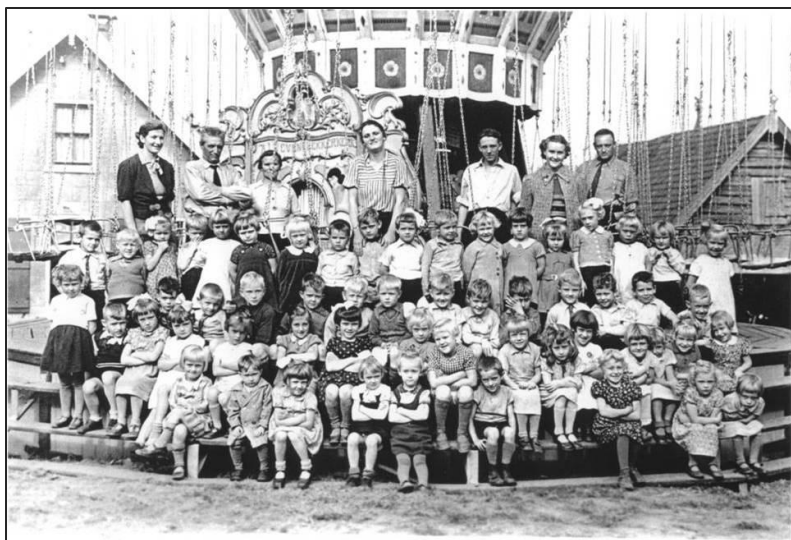

Het verhaal over de evacués in 1940 is bekend geworden door het blauwe boekje ‘Evacués’. Veel dorpsgenoten, vooral de jongeren, weten er niets (meer) van. Ik weet nog dat de evacués aankwamen en ondergebracht moesten worden. Als je ziet hoe dat in zo’n korte tijd kon worden georganiseerd, zeker als je nagaat hoeveel het er waren (ongeveer 2800 personen, red.). Krimpen aan de Lek werd in korte tijd in inwoneraantal verdubbeld. Toen ik met het schrijven begon heb ik ook contact gezocht met een bestuurslid van de historische vereniging van Rhenen. Op die manier zijn we achter de feiten gekomen. Ook het boekje ‘Krimpen aan de Lek tijdens de Tweede Wereldoorlog’ heeft veel feiten bekend gemaakt. Ik wilde schrijven over dingen die echt gebeurd waren. Zonder commentaar van mezelf of hoe ik het vond, zo objectief mogelijk. Bij de feiten blijven en de verhalen van de mensen vertellen.

Het is moeilijk te zeggen waar de vereniging nog uitgebreid onderzoek naar zou moeten doen. Een

onderwerp zou kunnen zijn de hele ontwikkeling van Krimpen aan de Lek. Zoals het er destijds uitzag was het van de dijk af allemaal weiland. Waar ik geboren ben, aan de dijk, had ik een vriendje wiens ouders een klein boerderijtje hadden. Ik maakte het hele boerenbedrijf mee. Koeien opjagen, want die werden gemolken in de wei. We gingen soms met de schouw over de Tiendweg. Het was dus allemaal weiland. Als we in de voorkamer stonden van ons huis in Onder de Waal keek je zo de weilanden in. Krimpen aan de Lek is in de loop der tijd behoorlijk veranderd.

Het is wel leuk in het verhaal te vermelden dat er eens per jaar een zweefmolen bij Piet den Boer (bekend van de slijterij, red.) stond en dat wij gratis mee mochten. En wat ik ook heb meegemaakt is de watersnood van 1953. *Henk laat een foto zien.* Achter de lantaarnpaal die scheef staat was ik zakken zand aan het aanbrengen.

In het algemeen vond ik de exposities en tentoonstellingen die we gedaan hebben erg leuk. In het begin, als we op de markt stonden, hadden we die expositieborden niet. Het was provisorisch met platen, papier en balpen.

Naderhand hebben we de borden gekocht. Dat werkte altijd wel goed. Sommige excursies vond ik leuk. Ik ben niet met alle excursies mee geweest, maar er zaten leuke bij.

Jullie hebben, om een breder publiek te bereiken, in de nieuwe wijk de Molenweide Oud Nieuws huis aan huis verspreid (met medewerking van Makelaardij Den Boer, red.). Dat hebben de bewoners best wel leuk gevonden. De nieuwe straat Schoppenmakershof leent zich voor een vergelijkbare actie.

Ik zou het huidige bestuur willen adviseren na te denken over nieuwe publicaties. Hoewel het moeilijk is omdat het belangrijkste, naar mijn idee, al beschreven is.

Misschien over:

- De walvisvaart.
- De grote zeilschepen die bij J&K Smit gebouwd zijn.
- De slavenhandel.
- Het boerenbedrijf.
- Het ambacht van koperslager.

Mijn grootvader is begonnen als koper- en blikslager in Krimpen aan de Lek en is hij langzaam een metaalgietery begonnen. Hij was er kennelijk best wel handig in. Zelf heb ik er ook wel werk in gedaan. Ik ken het van binnen en van buiten. Ze hebben er veel werk in gehad toen er schepen gebouwd werden tot er een crisis kwam. Op een gegeven moment kwam de klad er in en zijn ze failliet gegaan. Het gieten deden ze veel voor schroefaslagers en wat er verder allemaal aan te pas kwam. Het is een aardig bloeiend bedrijf geweest. Hij had op een gegeven moment over de dertig man personeel. Maar ja, zulk soort bedrijfjes zijn allemaal weg. De scheepvaart is toch wel bijzonder geweest. Ze hebben hier op het dorp de grootste viermasters gemaakt.

- De kooplui en de middenstanders die langs de deur kwamen.

Riet Visser-Bouter, (secretaris 2002-2023) vertelt:

Om in te gaan op mijn motivatie om medeoprichter en bestuurslid te worden was het volgen van een cursus, door de heer van Asch uit Ouderkerk aan den IJssel, de aanleiding.

Ongetwijfeld kan mijn medecursist Hans Dekker daar meer over vertellen. Hij zei aan het einde van de cursus dat we met dit clubje best verder konden gaan om ons te verdiepen in de geschiedenis van Krimpen aan de Lek. Uit mijn herinnering waren daar ook Henk Klip en Floor Hartog bij.

Ook hebben we eerder een clubje gevormd om ons te verdiepen in het dialect van de Krimpenerwaard, waarbij ook Janny Rook actief was.

Dat waren altijd fijne bijeenkomsten, waar we ook dieper op de geschiedenis ingingen, ook met betrekking tot het dialect. Maar hier weet Hans Dekker ook het meeste van.

In een eerdere periode, toen de heer Jan van Lit (oom van de huidige secretaris) met het idee kwam voor een boek over alle winkels en bedrijven in Krimpen aan de Lek ('Van Witte Brug tot Watertoren', red.) en zo ook bij ons ouderlijk bedrijf om informatie kwam, werd mijn interesse nog meer gewekt. Er kwamen zoveel veranderingen in het dorp dat het heel goed zou zijn om alles is goed op papier te gaan zetten. Zo is het eigenlijk gekomen.

Bijna 25 jaar ben ik bestuurslid geweest. Bij de oprichting was ik nog raadslid en is Nel den Boer secretaris geworden. Zij heeft het secretariaat opgezet en na 2 jaar kon ik dat zo overnemen en er mee

doorgaan. Jammer dat ze niet in het bestuur wilde blijven. Het werd echt mijn vaste taak. 's Avonds na het eten naar boven, ingekomen post nakijken, beantwoorden en/of doorsturen. Contact onderhouden met zusterverenigingen en met de Gemeente. Eerst Nederlek, fijne korte lijnen en later Krimpenerwaard, wat toch iets meer moeite kostte.

Wat vond mijn gezin ervan dat ik bestuurslid werd? Dat waren ze wel gewend. Jan was eerder ook bestuurslid bij de Watersportvereniging 'De Lek' en later bij de Rabobank. En ik zat ook nog bij de Plattelandsvrouwen, tegenwoordig Vrouwen van Nu, in het bestuur. De kinderen brachten regelmatig brieven of convocaties rond, dus dat hoorde er gewoon bij.

Wat ik uniek vind in het dorp? Moeilijk te zeggen. Dat is de ervaring als je hier geboren bent en er altijd bent blijven wonen. Het is het gevoel, de dijk, met soms zwaar verkeer, dat het huis trilde, de rivier, met storm, hoog water, ijsgang en dat dan de pont of de Vice-Versa niet voer.

Waar ik trots op ben is dat de vereniging in ledenaantal is gegroeid en dat we steeds bekender worden, ook als vraagbaak. En niet te vergeten de steeds mooie verzorgde uitgaven van Oud Nieuws.

Ik had al eens gevraagd of we die niet kunnen verkopen, ze zijn zo waardevol om te lezen en te bewaren.

Ook mooi voor nieuwe bewoners.

En natuurlijk ben ik trots op de Blauwe Boekjes. Nu weer actueel het boekje van Henk Klip over de Tweede Wereldoorlog en het boekje over de evacués uit Rhenen.

Ook de terugkeer van de Scheepsbel uit Australië, het plaatsen van de Oude Mariaklok bij De Dertienhuizen en de Krukas op het winkelplein bij De markt waren toch plaatselijke gebeurtenissen.

Op de begraafplaats waren een aantal jaren geleden twee wethouders aanwezig bij het terugplaatsen van twee opgeknapte grafmonumenten. Er is één houten grafmonument wat we in eigen beheer onderhielden (Floor Hartog, schuren en verven bij hem in de garage). Daar zoeken we nog opvolging voor.

Er zijn historische feiten, die zonder de vereniging niet bekend zouden zijn geworden. Volgens mij staat in iedere uitgave van Oud Nieuws wel een nieuw oud feit. Zeker in de laatste uitgave over de Schoppenmakers. Veel mensen weten niet wat een schop is. Het hele slagenlandschap is gegraven met houten schoppen, waarbij ook houten kruiwagens werden gebruikt. Ook de film, laatst op de ledenvergadering, waarbij de spreker door al die sloten voer, laat dit duidelijk zien.

Ik ben nog steeds bezig om het verhaaltje boven water te krijgen hoe wij aardgas kregen. Ik vind het wel een mooi verhaal. Burgemeester van Dienst heeft hier een soort eeuwige vlam op het winkelcentrum ontstoken toen het aardgas kwam. Ja, het is niet zo lang geleden, maar dat zijn toch wel momenten. Nou moet iedereen van het aardgas af en toen was iedereen er hartstikke blij mee.

En ook het bezorgen van gasflessen achter op de fiets. Dat weet jij (secretaris) ook nog. Ik weet nog precies wat het kostte f 8,55 en thuis gebracht f 9,65. Dus voor f 1,10 werd de gasfles thuisbezorgd, maar niet aangesloten.

Vroeger vergaderden we altijd om beurten bij de bestuursleden thuis. Ja, en dat had wel wat. Daar kwam je eens bij iemand binnen. Vooral bij Henk Klip, dat was altijd een soort voorstelling. Dan kwamen er kopjes uit de kast. Ronde schoteltjes, kopjes erop, mooie zilveren lepeltjes erbij. Dat waren dan nog de kopjes van zijn oma, dus Henks'oma. Die hadden altijd in de kast gestaan en daar kregen wij een kopje thee of een kopje koffie uit. Nou ja, dat heb ik ook nooit vergeten. Weet je, het verhaal erbij.

Dat blijft je bij en ook dat gezellig met elkaar vergaderen om de tafel en die had dan zijn pen vergeten of die had geen opschrijfboekje. En dan zeiden ze: 'Oh jij schrijft het wel op zeker?'. Weet je, en een agenda meenemen? Dat is nu gewoon vanzelfsprekend, maar dat was het toen echt niet zo.

Janny zegt nog wel eens Riet: 'Dat heb ik later o zo gemist'. Als je ter zake kwam, kwam je goed ter zake, maar ik bedoel het ervoor en het erna, dan was het even toch wat anders. Of dan kwamen er allemaal de foto's tevoorschijn van opa's en oma's en ook van Krimpenaren. We bleven wel bij het onderwerp, maar we dwaalden weleens zachtjes af.

Ik vind dat we om een breder publiek te bereiken meer aan de weg moeten timmeren. Meer naar buiten treden en je ook meer laten zien, ook bij andere gebeurtenissen. En ook dat jij (secretaris) of ook de voorzitter misschien nog meer je neus laat zien: 'Wij zijn van de historische vereniging!'. Of bij recepties, noem maar op.

Ik zou het fijn vinden als er nog wat meer samenwerking en interactie zou komen met de medewerkers van de bibliotheek en het cultuurhuis. Bijvoorbeeld dat ze de bezoekers ook zouden willen attenderen op het HOP met de fotowand en de vitrines.

Als wij er gaan lunchen met kennissen of zo, dan neem ik ze altijd mee naar het HOP. En dan zeggen ze: 'Dat wisten we eigenlijk niet, want je moet toch

lid zijn?’ Maar je hoeft geen lid te zijn, dat is eigenlijk een wijdverbreid misverstand. Je kan gewoon naar binnen. Ik was er de laatste keer met een groepje kennissen. We hadden met dat clubje geluncht, helemaal leuk, en ik zeg: ‘En nu gaan jullie even mee, dan kunnen jullie zien waar ik mij in mijn voorgaande leven mee bezig heb gehouden’. Ze zeiden: ‘Dat wisten we eigenlijk niet, maar we lezen het wel eens. Maar je kan toch niet zomaar binnen lopen’. Ik denk als zij dat nou al zo ervaren, hoe ervaren anderen het dan? Ik heb nu met Janny een beetje voorzichtig afgesproken zoveel mogelijk op vrijdagmiddag thee te gaan drinken in de bibliotheek en dan zitten we gewoon aan de leestafel, we doen verder niets, maar we zijn er wel. Toen ik vroeger nog in de oude bibliotheek werkte als vrijwilliger en later niet meer als vrijwilliger, deed ik dat ook al. Op vrijdagmiddag was ik namens de historische vereniging aanwezig. Ik voel me nu toch ook nog een beetje verantwoordelijk. Dat is nu niet meer zo, alleen dan op de eerste vrijdagmiddag van de maand is er een bijeenkomst.

Ik zie mensen soms aarzelend rondlopen en die neem ik dan even ‘bij de hand’ naar de vitrines en de fotowand. En dan zeggen ze: ‘Ach, wat leuk’.

Ik ken natuurlijk veel mensen. Ik noem ze bij de naam en zeg: ‘Kom eens even kijken?’ En ik denk ook zo af en toe eens krantje van de vereniging in het hele dorp laten verspreiden voor meer bekendheid. Dit hoeft dan geen dik krantje te zijn, maar bijvoorbeeld twee vellen. En dan gewoon huis aan huis. Ik weet dat de voetbalvereniging dat ook eens heeft gedaan. Die hadden toen een jubileumnummer. Dat was echt een glossy die heb ik nog in een map zitten. Daarin stonden natuurlijk ook advertenties, want die hebben ook veel adverteerders langs het veld. Zo'n krant is dan toch wel heel erg mooi, ik hou van mooie kranten. Ik hoeft niet digitaal te lezen.

Graag een eigen honk, een eigen plekje voor de vereniging zou mooi zijn. Ik heb met dhr. Maaijen uit Stolwijk zitten praten die de filmvoorstelling gegeven heeft op de laatste ledenvergadering. Zij zitten, ook wel in een bejaardenhuis, maar daar hebben ze toch gewoon een soort van kantoor en een vrij grote ruimte. En tegen een schappelijke prijs. Daar krijgen ze ook nog weleens mensen van buiten de gemeente op bezoek om dingen op te zoeken of na te gaan. En ik vind dat we daar toch wel achterheen moeten zitten om ook zoiets te krijgen.

En ik blijf meedenken, hè? Ik bedoel: ‘Dat kan ik niet laten’. Dat doe ik op ieder gebied.

Janny Rook-Boogaardt, penningmeester (2000-2021) vertelt:

Ik was medeoprichter. Het idee ontstond in de dialectengroep. Met Riet en Hans en nog een aantal mensen waren we bezig met de dialectengroep. Daar was ook iemand uit Gouderak en iemand uit Lekkerkerk bij, die beiden in een historische vereniging zaten. Daar spraken we natuurlijk ook wel eens over. Toen kwam Hans met het voorstel dat we dit in Krimpen aan de Lek eigenlijk ook zouden moeten hebben. Zo is het eigenlijk gekomen. Toen zeiden we: nou goed, we gaan een vereniging oprichten, maar we hadden van tevoren gezegd, we gaan niet in het bestuur! Dat is anders gegaan. Het was toen al zo, dat niemand bestuurslid van een vereniging wilde worden. Er moest toch wel wat gebeuren en ben ik vanaf de oprichting tot aan 2021 penningmeester geweest. Ik weet het niet zeker meer, maar ik dacht dat de oprichtingsvergadering bij café Schippers was. In het

begin waren alle vergaderingen bij café Schippers en die waren hartstikke gezellig hoor! Want weet je zoals het toen was, is het nu niet meer. Na afloop bleven er nog een heleboel mensen en dan gingen de gesprekken verder. Dat was eigenlijk heel leuk, nu is het anders.

Het is misschien jammer dat ik hier niet opgegroeid ben. Ik heb hier niet op school gezeten en dan mis je soms wat verschillende achtergronden. Ik kom uit Lekkerkerk van Schuwacht. Ik ben in 1961 in Krimpen aan de Lek komen wonen.

Ik vond het altijd wel erg leuk dat er bij die dialectengroep iemand uit Lekkerkerk was. Er zijn toch bepaalde woorden die wij kenden en de rest van de groep niet. Verschillen kunnen dan zo plaatselijk zijn.

Het is verwaterd doordat de student die er mee bezig was eigenlijk geen tijd meer had. Het is overgegaan. Echt jammer, want het is altijd erg leuk geweest.

En omdat ik in dat groepje zat ging ik er vanzelf in mee om in het bestuur van de historische vereniging te gaan, maar Hans was wel echt de grote aanjager. Anders was ik misschien alleen maar lid geworden.

Ik vond in het verenigingswerk verschillende dingen heel leuk. Ik vond het altijd wel erg leuk als we op de markt stonden met Floor erbij. Die genoot daar zo van! En bijvoorbeeld die meneer uit Australië, die de scheepsbel, afkomstig van de bark 'Krimpen aan de Lek' kwam brengen (de bel hangt nu in het Cultuurhuis, red.). Hij wilde er eigenlijk niet graag vanaf maar hij vond dat de scheepsbel in Krimpen aan de Lek hoorde.

In de oude Rabobank, waar het cultuurhuis toen was, is de scheepsbel overhandigd. Dat was echt een hoogtepunt.

De reünie van de evacués uit Rhenen in 2005 was ook zeker een hoogtepunt. Het was echt heel leuk. Dat hebben we nu recent nog weer op de film gezien.

Toen we over de reünie gingen praten hadden we niet gedacht dat het zo groots zou worden. Want om te beginnen hadden we er helemaal niet aan gedacht dat de gemeente zich ermee ging bemoeien. Het was heel groots opgezet, maar dat hadden wij niet gedaan. Dat kwam doordat de gemeente erachter stond en aangaf de kosten voor

haar rekening te willen nemen als wij het maar wilden aanpakken. En daarbij moet ik zeggen: in Rhenen waren ze heel erg enthousiast over het idee, want moet je weten: van het boekje van Henk Klip over de evacués zijn de meeste in Rhenen verkocht. Hier zijn er eigenlijk, vonden wij, maar weinig verkocht, maar in Rhenen liep het als een trein.

Het monument 'De Krukas' dat nu op De Markt staat zou er zonder de historische vereniging zeker niet gekomen zijn. Daar heeft Floor zich 11 jaar voor ingespannen. En dan is het toch heel leuk dat dat voor elkaar gekomen is.

En ik denk ook dat de naamgeving van de straten op de voormalige voetbalvelden op de Molenweide zonder de historische vereniging niet tot stand zou zijn gekomen. Dat is toch eigenlijk ook leuk!

Toen het Chinees restaurant wegging uit het winkelcentrum mochten wij de ruimte gebruiken om te vergaderen en onze materialen op te slaan en elke vrijdagmiddag waren we open. We hoefden er niets voor te betalen op voorwaarde dat we het netjes zouden houden. We hebben het eerst schoon laten maken voordat we er in trokken. We hadden de grote foto van de Ireneschool voor het raam staan, daar stonden elke week mensen voor. We zaten in de loop recht tegenover de slager en als we een bekende zagen dan dacht je 'Jou ga ik eens even binnenvragen'. Op vrijdagmiddag was het er druk en je liep er heel makkelijk binnen. We

hadden daar voor de etalage een grote tafel en stoelen staan. Het was echt uitnodigend. Daar hebben we het nog wel eens over, hoe gezellig het was. Op vrijdagmiddag werden er kibbeling gehaald. Het was echt een trekpleister op die locatie. Dat is er nu niet meer zo in De Dertienhuizen. Dan moet je een speciale reden hebben om langs te gaan. Later zijn we naar de speelgoedwinkel, waar Teunis van Meerkerk zat, gegaan. Als je naar binnenkwam was rechts het naaiatelier en wij hadden daar ook een stukje. Hier zaten we niet meer alleen dus we moesten wel rekening met elkaar houden.

Er zullen genoeg zaken zijn waar de vereniging nog aandacht aan zou kunnen geven of onderzoeken, maar je moet er wel opkomen. Ik denk zelf aan regelmatig stukjes plaatsen in lokale kranten of een vaste rubriek om de 14 dagen in 'Het Kontakt' en foto's op Facebook, want die leveren meestal veel reacties op. De foto's moeten dan niet al te oud zijn, want de mensen moeten het wel kunnen herkennen. Dit om meer mensen er bij te betrekken, hoewel ik vind dat we nu best veel leden hebben (182, red.). Blijf vooral de publiciteit zoeken!

Hans Dekker, voorzitter (2000-2024) vertelt:

Ik zat met Riet Visser en Janny Rook bij een dialect-overleggroep, die gericht was op de dialecten van de Krimpenerwaard. Daar kwamen wij tot het besef, dialect dat is iets dat verloren gaat. De jeugd spreekt het niet meer en om het niet verloren te laten gaan, moet het toch vastgelegd worden. Gelijktijdig kwam eigenlijk het besef dat dat ook geldt voor de geschiedenis van het dorp. Als je dat niet vastlegt dan is het op een goed moment weg. En wij werden ook nog een beetje enthousiast gemaakt door andere leden van het groepje, want er was iemand uit Ouderkerk en daar bestond al een historische vereniging en iemand uit Lekkerkerk waar ook een historische vereniging bestond. Die mensen hadden altijd wel leuke verhalen. Ik dacht dat moeten wij toch eigenlijk ook hebben in Krimpen aan de Lek.

In diezelfde tijd, ietsje eerder, was ook in Krimpen aan den IJssel een historische vereniging opgericht, dat was eigenlijk een reden te meer. 'Waarom Krimpen aan den IJssel wel en wij niet?'. Dus wij hebben de koppen bij elkaar gestoken met het idee dit is toch iets dat zou je van de grond

moeten zien te krijgen. En als je dan vraagt wat was nou jullie motivatie? Dan denk ik, dat ik dan ook namens Jannie en Riet spreek, hoewel ik dat niet zeker weet. Bij mij was in ieder geval de motivatie: Er is aardig wat bekend over de geschiedenis van Krimpen aan de Lek.

Onder andere het boek van Leen Boon geeft een prachtige basis. Maar je beseft ook wel dat daarmee niet alles gezegd is. En er zitten best onderwerpen bij waarvan je zegt daar zouden we ons nog eens een keer een slag verder in kunnen verdiepen, ofwel nieuwe feiten boven tafel proberen te krijgen. En niet alleen boven

tafel zien te krijgen, maar ook vastleggen en bekend maken. Ik denk dat dat in ieder geval voor mij de motivatie was om dat te gaan doen. Zo zijn we op weg gegaan. Beseffende dat voor zover je archiefonderzoek nodig hebt, dat dat altijd nog wel kan. Maar zeker als je zegt, ik wil er nog verhalen van oudere bewoners bij, oral history, dan moeten we daar toch wel mee beginnen, want de mensen die echt nog het oude Krimpen beleefd hebben, die zijn er straks niet meer. Dus dat is eigenlijk de motivatie.

Ik ben vanaf 2000 voorzitter geweest en dat liep door tot en met 2024. Met de voorbereiding erbij een periode van

25 jaar. In die eerste periode in de voorbereiding, toen er nog geen vereniging was, hadden wij uiteraard ook geen bestuur. Maar het is wel zo dat ik vanaf het eerste uur eigenlijk geprobeerd heb daar wel een beetje sturing en leiding te geven aan de bijeenkomsten die we toen hadden. We dachten wel, laten we eerst eens peilen hoeveel belangstelling er is voor zo'n historische vereniging of wordt het trekken aan een dood paard? Er bleek een belangstelling te zijn die niet overweldigend was, maar toch nog wel zodanig, dat een 20-25 personen het zagen zitten. We dachten dit is toch een basis om te proberen om hier een start te gaan maken. En vervolgens is dat voorzitterschap gecontinueerd tot 2024. Het is absoluut zeker een mooie periode geweest.

Ik heb aanvankelijk wel met Anneke, mijn vrouw, overleg gehad over mijn officiële kandidaatstelling voor het voorzitterschap. Ze gaf me het advies er goed over na te denken want 'naast historisch inhoudelijke aspecten komen er natuurlijk ook bestuurlijke zaken op je weg en dit in combinatie met een drukke baan.

Verder is er rondom het huis en de tuin ook nog wel het nodige te doen'. Dit overleg is eigenlijk een aantal keren teruggekomen als er weer een periode van 4 jaar voorbij was en de vraag boven kwam: 'Doen we het nog een keer voor vier jaar?'.

Ik heb het zelf wel zo ervaren, dat ik iedere keer dacht, ja jongens weer 4 jaar, want weet je het komt er toch vaak op neer dat je andere dingen eigenlijk zou moeten doen, maar dan vraagt de vereniging net op dat moment iets van je. Dus ik zat iedere vier jaar wel te dubben. Doe ik het wel of doe ik het niet? Maar

het was zo dat ik eigenlijk het bestaan van de vereniging erg belangrijk vond. Waarmee ik niet wil zeggen: 'Als ik het niet doe, dan gebeurt er niks'. Maar we hadden wel iedere keer het probleem 'Hoe komen we aan een nieuwe voorzitter?'. Dus die verantwoordelijkheid die voel je dan eigenlijk ook wel een beetje. Als je

afhaakt dan laat je toch een probleem bij anderen liggen. Maar goed, ik heb er terugkijkend zeker geen spijt van.

Eerlijk gezegd vind ik ons huidige dorp eigenlijk in geen enkel opzicht uniek. Maar ik denk dat de geschiedenis van het dorp wel uniek is. En waarom? Of het de oudste gemeente is, dat is nog steeds een open vraag, maar het is in ieder geval zo dat hier heel vroeg ontgonnen is in de Krimpenerwaard, wat ook nog de nodige vraagtekens in mij oproept trouwens, maar daar komen we misschien later nog wel op terug. Maar wat in ieder geval voor Krimpen aan de Lek uniek geweest is denk ik, is dat we altijd iets met het water gehad hebben. Het water is onze vijand geweest en zo denk ik ook onze vriend. Die vijand dat spreekt vanzelf eigenlijk. Bijvoorbeeld, ik geloof dat we in de Krimpenerwaard iets van meer dan 20 overstromingen gehad hebben en in de Krimpenerwaard is Krimpen aan de Lek wel het diepste putje. Dus als het mis ging, ging het hier zeker mis. Dus in die zin was het onze vijand. Maar ja ook onze vriend. We zijn toch voor de welstand in het dorp al die jaren in hoge mate afhankelijk geweest van het water. De riviervisserij, de zalmvisserij, is hier al heel vroeg begonnen. Al vrij snel werden ook stappen gezet bij de Europese vaart. Later uitgebreid natuurlijk naar Oost-Indië en West-Indië. En de walvisvaart niet te vergeten. Kortom een groot aantal kostverdieners, zeg maar deed dat op het water, op de rivier maar zeker ook op zee. Een derde van de bevolking zat op zee. Dat is niet te geloven eigenlijk nu en in die zin denk ik was Krimpen aan de Lek uniek.

Wij hadden ook wel boeren, maar niet in diezelfde mate als de andere gemeenten, zoals Lekkerkerk. Maar de betrokkenheid met het water is nergens groter geweest dan in Krimpen aan de Lek. Met overigens een uitstraling naar aanverwante beroepen natuurlijk zoals scheepsmakers, blokmakers en noem maar op. Terugkijkend ben ik best wel trots op de nauwe samenwerking binnen het bestuur en de samenwerking met de vrijwilligers. We hebben altijd een bestuur gehad waar niemand de kantjes ervan af liep en er is altijd met volle inzet door iedereen gewerkt. Ik denk dat we met zijn allen nooit gedacht hebben dat wij nu na 25 jaar zo'n groot ledenaantal zouden hebben. Dat is echt fantastisch! We kunnen misschien de 200 leden nog halen. Het is naar mijn idee een vereniging die gezond is en ook nog groeit. Dat is denk ik iets waar we met z'n allen blij mee kunnen zijn. En dat in tegenstelling tot heel veel andere verenigingen, die zien dat het ledenaantal afneemt en waar vooral het krijgen van een volledig bestuur steeds moeilijker wordt. Dat is bij ons ook nooit vanzelf gegaan, maar uiteindelijk hebben we nu een volledig bestuur. En een bestuur dat niet alleen uit tachtigjarigen bestaat. Het hangt natuurlijk wel een beetje van de persoon af, denk aan gezondheid

enzovoort, maar ik denk toch dat je met 80 jaar wel een keer het stokje aan iemand anders kan doorgeven. Ik vind eerlijk gezegd dat er dankzij de vereniging heel veel historische feiten bekend zijn geworden. Ik bedoel, een feit is een feit. Dat is er geweest, maar het gaat erom dat je het feit wat geweest is boven tafel krijgt en belicht. En dan denk ik dat er talloze voorbeelden zijn van zaken die dus niet de publiciteit gehad zouden hebben of bekend geworden zouden zijn zonder de historische vereniging. Ik noem de blauwe boekjes. Bijna alle

onderwerpen die daarin behandeld worden zijn uitgediept en op schrift gesteld.

Ook de nieuwsbrief heeft daar natuurlijk in voorzien. Voor mij persoonlijk was het uitkomen van een blauw boekje altijd een hoogtepunt. Als je kijkt naar het traject wat daaraan vooraf ging en op het eind. 'Hoeveel boekjes raken we kwijt dus hoeveel stuks bestellen we?'. Als dat traject dan uitmondde in een feestelijke bijeenkomst, vaak nog met een burgemeester of de dijkgraaf erbij die dat dan in ontvangst wilde nemen, vond ik dat ook echt een hoogtepunt.

Naar mijn idee zou de historie van de polder Krimpen aan de Lek en de ontginning een onderwerp zijn voor verder onderzoek. Dat is iets wat mij persoonlijk boeit en waar ik ook nog wel een steentje aan wil bijdragen. Er is altijd uitgegaan van één ontginningsas (de oever van de rivier De Lek/ Merwede waar vanuit de sloten werden gegraven, red.) op de rivier, maar sinds kort weten we dat er ook vanuit De Loet ontginning heeft plaatsgevonden. Dat is heel wonderlijk dat in één ontginningsblok vanaf twee richtingen ontgonnen zou zijn, dus daar moet iets gebeurd zijn dat dat verklaart.

Als anekdote zou ik zeker wel de komst van de van de scheepsbel naar Krimpen aan de Lek willen vermelden (zie Oud Nieuws nr. 23, red.), want wat voor wonderlijk verhaal is dat eigenlijk niet.

Ik heb ook gemerkt dat je als vereniging met veel leden op leeftijd voorzichtig moet zijn met wat je met een excursie gaat doen. In Nieuwpoort gingen we een wandeling over de wallen maken. Daar liep iemand bij met een rollator. Uiteindelijk kwam het erop neer dat deze persoon tussenin liep zonder rollator en iemand anders met de rollator op zijn rug liep.

Om een breder publiek te bereiken vond ik het verspreiden van Oud Nieuws over de Molenweide onder de bewoners van de Molenweide wel een heel handige actie. Wat bij mij opkomt is om stukjes van het verhaal

van Verhoeff (voor zover ik mij herinneren kan door W.J. Verhoeff, red.) te nemen over bijvoorbeeld de Rijsdijk. Hij schrijft over hoe de Rijsdijk bevolkt was, over J&K Smit, etc. Dat werk je uit en daarnaast zet je iets over de huidige situatie op de Rijsdijk met wat foto's van de oude en nieuwe gebouwen. Die nieuwsbrief breng je dan ook weer bij de huidige bewoners van de Rijsdijk in de hoop dat ze zeggen 'Dat is toch wel leuk om een stukje over de historie van mijn huidige woonomgeving te lezen'. Zo zou je in feite wijk voor wijk kunnen nemen. Je zou eigenlijk ook nog eens een grote 'klapper' moeten hebben. Ik weet nog wel het boekje over de watersnood bijvoorbeeld. Dat scoorde echt heel goed. We moesten exemplaren bij laten drukken, Maar dat was een onderwerp dat boeide iedereen en dat leverde toen ook wel wat op. Dat kwam ook met grote letters in de krant te staan.

Ik zou het huidige bestuur willen meegeven om te proberen voor de nieuwsbrieven evenwicht te vinden in zwaardere en lichtere onderwerpen. Probeer ook bij de leden onderwerpen of verhalen te vinden die leuk zijn of het waard zijn om te publiceren.

Probeer verder ook vanwege de kwetsbaarheid een tweede archivaris te vinden.

Mededelingen:

- Een nieuwe expositie in de bibliotheek is te zien van **juli t/m september**. Dit keer is het thema ansichtkaarten. Ons archief bevat veel ansichtkaarten uit Krimpen aan de Lek.
- Het Historisch Café in de bibliotheek is in juli en augustus gesloten. Op vrijdagmiddag **5 september** zijn we weer aanwezig.
- De Open Monumentendag is op **13 en 14 september**. Wij zijn op 2 locaties aanwezig: Hervormde Kerk, Dorpstraat 1 en Bolnes loods, Zaag 55. Komt u ook langs?
- We doen weer mee met Rabo Clubsupport, met als doel een bijdrage voor een nieuwe laptop. Als u lid bent van de Rabobank kunt u op ons stemmen van **1 tot 23 september**.
- De excursie is op **27 september**. We vertrekken vanuit Leerdam en gaan een rondvaart met lunch maken op de Linge.
- De najaarsvergadering is op woensdag **26 november**. Dr. Doedens verzorgt die avond een boeiende lezing over de geschiedenis van de Krimpenerwaard en Krimpen aan de Lek.

Herinnering

Heeft u de contributie al betaald?

De contributie is voor 2025 € 15,-- Dit bedrag kunt u overmaken naar banknr. NL11RABO0335776221 van de Historische Vereniging Crempene.

COLOFON

Oud Nieuws wordt uitgegeven door de historische vereniging van Krimpen aan de Lek 'Crempene'
Redactie en opmaak: Gijs en Elsa Moerkerken

Correctoren: Jan Kees Wepster, Bert van den Herik

Secretariaat: Annetje Ockerstraat 19
2931PJ Krimpen aan de Lek

Tel: 0180-523769

e-mail: crempene@ziggo.nl

website: www.crempene.nl

facebook: www.facebook.com/historischeverenigingcrempene

Bijzondere schenkingen:

We kregen van de heer Marckmann een modelschip van een viermaster met de naam 'Anna'. We zoeken nog iemand die dit model kan opknappen.

Van de achterkleindochter van de heer Mijnlief, Mirjam Bos, ontvingen we een heel oude Wimpel van een zeilboot. Gewonnen tijdens een zeilwedstrijd. Op de Wimpel staat de naam 'de Hoop'. We zoeken nog meer informatie hierover. We willen de wimpel ophangen maar willen deze eerst bewerken omdat de stof nogal kwetsbaar is. Wie heeft ideeën?

